

Το Επικοινωνιακό Πλαίσιο της Έκθεσης

Επιστολή

- **Χωροχρονικό πλαίσιο αναφοράς**
 - γράφεται στον επάνω – δεξιά χώρο της επιστολής και αναφέρεται στον τόπο και το χρόνο που γράφεται αυτή:
 - π.χ.: *Αθήνα, 13 Οκτωβρίου 2014* *Πάτρα, 24/11/2014*
- **Προσφώνηση**
 - δηλώνει τον αποδέκτη της επιστολής (θα προκύπτει από τα δεδομένα του θέματός μας)
 - μπορεί να εμπλουτίζεται με τους κατάλληλους επιθετικούς προσδιορισμούς (π.χ. κύριε υπουργέ, αξιότιμε κύριε δήμαρχε κλπ.)
- **Αφορμή**
 - δηλώνουμε την ταυτότητά μας (π.χ.: ως πρόεδρος του 15μελούς μαθητικού συμβουλίου του σχολείου μας)
 - επισημαίνουμε το γεγονός που στάθηκε η αφορμή για να συντάξουμε την επιστολή μας (θα προκύπτει από τα δεδομένα του θέματός μας)
 - π.χ.: με αφορμή την πρόσφατη απόφασή σας να..., λαμβάνοντας αφορμή από τις κινητοποιήσεις...
- **Αναφορά & Τεκμηρίωση των θέσεών μας**
 - αναφορά σε επιχειρήματα και τεκμήρια που ενισχύουν τις θέσεις μας
 - απόκρουση των αντίπαλων επιχειρημάτων (προβολή αντιρρήσεων, επιφυλάξεων, περιορισμών), που ισχυροποιεί τη θέση του αποστολέα.
- **Συγγρατημένη αισιοδοξία**
 - έκκληση προς τον αποδέκτη της επιστολής να:
 - συμμεριστεί
 - κατανοήσει
 - ευαισθητοποιηθεί
 - κινητοποιηθεί
 - αναλάβει πρωτοβουλία
 - συνταχθεί
- **Αποφώνηση**
 - διατύπωση ευχαριστιών:
 - με εκτίμηση
 - με σεβασμό
 - ευχαριστώ για την προσοχή σας
 - ευχαριστώ για τη φιλοξενία (αν η επιστολή μας δημοσιεύεται σε έντυπο)

Ομιλία διάλεξη εισήγηση

- **Προσφώνηση**
 - ☞ ο εκφωνητής απευθύνεται στο ακροατήριό του (θα προκύπτει από τα δεδομένα του θέματός μας)
 - ☞ (π.χ. κυρίες και κύριοι, κύριοι σύνεδροι, φίλοι συμμαθητές κλπ.)
- **Πρόλογος**
 - ☞ Σύντομη αναφορά στο θέμα
 - ☞ Επιγραμματική έκθεση της θέσης μας πάνω στο προς συζήτηση θέμα
 - ☞ ρήματα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν:
 - προσωπικά θεωρώ
 - εκτιμώ ότι
 - τάσσομαι
 - συμμερίζομαι
 - υποστηρίζω
- **Κυρίως θέμα - Αναφορά & Τεκμηρίωση των θέσεών μας**
 - ☞ αναφορά σε επιχειρήματα και τεκμήρια που ενισχύουν τις θέσεις μας
 - ☞ απόκρουση των αντίπαλων επιχειρημάτων (προβολή αντιρρήσεων, επιφυλάξεων, περιορισμών), που ισχυροποιεί τη θέση του ομιλητή.
 - ☞ αναφορά στους κινδύνους που ελλοχεύουν στην περίπτωση που απορριφθεί η πρόταση του ομιλητή.
- **Επίλογος**
 - ☞ διατύπωση ευχής, προτροπής, πρόβλεψης, συγκρατημένης αισιοδοξίας, βεβαιότητας
- **Αποφώνηση**
 - ☞ διατύπωση ευχαριστιών:
 - Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας
 - Σας ευχαριστώ που με ακούσατε

Παρατηρήσεις:

- ❖ επιβάλλεται η χρήση του β' πληθυντικού προσώπου (για ποικιλία μπορούμε να χρησιμοποιούμε σε κάποιες περιπτώσεις και το α' πληθυντικό.)
- ❖ Καλό είναι να διασφαλίζεται η προφορικότητα του λόγου με:
 - ρητορικές ερωτήσεις
 - παρενθετικές προτάσεις
 - αμεσότητα λόγου
- ❖ Η εισαγωγική περίοδος καλό είναι να κινητοποιεί το ενδιαφέρον των ακροατών

δοκίμιο

• Πρόλογος

- Έκθεση της κατευθυντήριας ιδέας - Σύντομη αναφορά στο θέμα, και την προβληματική του.
- Σκοπός: η πρόκληση ενδιαφέροντος του αναγνώστη.
- Συνήθεις τρόποι ανάπτυξης προλόγου:
 - διασάφηση της κύριας θεματικής έννοιας
 - αντιθετική ανάπτυξη (σε θέμα σχετικά με την «ειρήνη» εμείς ξεκινάμε με αναφορά στα δεινά του πολέμου)
 - διαπίστωση – παραδοχή μιας αλήθειας
 - διατύπωση εύστοχης ερώτησης, συμβατής με το θέμα μας

• Κυρίως θέμα - Ανάπτυξη & Τεμηρίωση των θέσεών μας

- διασάφηση του προβλήματος, αναφορά στις διαστάσεις που έχει ή που τείνει να λάβει
- αιτιολόγηση θέσης – άποψης, αναφορά στους παράγοντες που προκαλούν το πρόβλημα
- επιπτώσιολογία, αναφορά στις επιπτώσεις – συνέπειες του προβλήματος
- ληπτέα μέτρα, τρόποι αντιμετώπισης του προβλήματος

• Επίλογος

- καταληκτική εκτίμηση ή επανένθεση της αρχικής θέσης

Παρατηρήσεις

- ❖ Ο τίτλος στο δοκίμιο είναι προαιρετικός
- ❖ Η δομή του δοκιμίου μας πρέπει να συμφωνεί με τα δεδομένα και τα ζητούμενα του θέματός μας και να ακολουθεί ισόρροπη ανάπτυξη

άρθρο επιφυλλίδα

- **Τίτλος**
- **Πρόλογος**
 - Έκθεση της κατευθυντήριας ιδέας - Σύντομη αναφορά στο θέμα, και την προβληματική του.
 - Σκοπός: η πρόκληση ενδιαφέροντος του αναγνώστη.
 - Συχνή η αφορμή από ένα επίκαιρο γεγονός και η προέκτασή του σε ένα θέμα ευρύτερης προβληματικής.
- **Κυρίως θέμα - Ανάπτυξη & Τεκμηρίωση των θέσεων μας**
 - ορισμός – διασαφήνιση της κύριας έννοιας
 - διασάφηση του προβλήματος, αναφορά στις διαστάσεις που έχει ή που τείνει να λάβει
 - αιτιολόγηση θέσης – άποψης που διατυπώσαμε στον Πρόλογο
 - επιπτώσιολογία, αναφορά στις επιπτώσεις – συνέπειες του προβλήματος
 - ληπτέα μέτρα, τρόποι αντιμετώπισης του προβλήματος
- **Επίλογος**
 - συμπυκνωμένη θεώρηση των θέσεων που διατυπώσαμε

Παρατηρήσεις

- ❖ Το άρθρο έχει επικαιρικό, δημοσιογραφικό, ειδησεογραφικό χαρακτήρα κι, ως εκ τούτου, αφορμάται συνηθέστατα από ένα γεγονός της επικαιρότητας.
- ❖ Η επιφυλλίδα, παρόλο που κι αυτή είναι δημοσιογραφικό είδος, δεν έχει ειδησεογραφικό χαρακτήρα, δεν πραγματεύεται θέματα πρώτης ειδησεογραφικής γραμμής, αλλά ζητήματα ευρύτερου επιστημονικού, καλλιτεχνικού, εγκυκλοπαιδικού ενδιαφέροντος που απασχολούν την κοινή γνώμη.
- ❖ Ο επιφυλλιδογράφος προσεγγίζει πιο αντικειμενικά – επιστημονικά και τεκμηριωμένα το θέμα του, χρησιμοποιεί ειδικό λεξιλόγιο.